

Hvornår skal der politianmeldes

Justitsministeriets vejledning om konkrete, individuelle pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn

Erstatning efter offererstatningsloven ydes som supplement til den erstatning, der ydes efter arbejdsskadesforsikringsloven. Det er en betingelse for at få erstatning efter Offererstatningsloven, at der er tale om en strafbar handling omfattet af straffeloven eller tilholdsloven.

Det, der kan søges erstatning om udover arbejdsskadesforsikringsloven er:

- erstatning for tøj og andre sædvanlige personlige ejendele
- erstatning for tabt arbejdsfortjeneste
- godtgørelse for svie og smerte
- erstatning for tab af erhvervsevne (difference mellem erstatning efter arbejdsskedeforsikringsloven og offererstatningsloven)
- godtgørelse for tort og anden krænkelse

Det er en forudsætning, at

- a) man har været udsat for vold, alvorlige trusler eller anden personrettet kriminalitet
- b) der er tale om en strafbar handling omfattet af straffeloven eller tilholdsloven
- c) der er foretaget politianmeldelse inden 72 timer

Anmeldelse til politiet kan ske af den, der har været udsat for vold mv., ens arbejdsgiver eller andre. Man skal udtrykkeligt anmelde volden til politiet. Arbejdsgiveren har ikke pligt til at foretage politianmeldelse.

Dispensation

Dispensation fra kravet om politianmeldelse inden 72 timer kan gives til plejepersonale, pædagoger, socialpædagoger, lærere eller andre medarbejdere med særlig støtte- og omsorgsfunktion, hvis der er konkrete, individuelle pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn til eleven, patienten eller borgeren, som taler imod en politianmeldelse.

Erstatningsnævnet (der behandler ansøgningen) kan i disse situationer dispensere fra kravet om politianmeldelse og vil i stedet anmode om en arbejdsgiverudtalelse. Det betyder, at den, der har været udsat for vold sammen med arbejdsgiveren inden 72 timer efter episoden skal tage stilling til, om der er en konkret begrundelse for ikke at politianmelde. En beskrivelse af episoden, vurderingen og begrundelsen for at undlade politianmeldelse skal foreligge på skrift.

For arbejdspladser, hvor den skadevoldende er på en institution, fordi retten har bestemt det, skal der altid ske politianmeldelse for, at Erstatningsnævnet vil behandle en ansøgning om erstatning.

Konkrete, individuelle pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn

Med konkret og individuel menes altså konkret og individuel – meget bogstaveligt! Det er ikke tilstrækkeligt, at man af principielle grunde ikke ønsker at anmelde, eller at man tænker, at skadevolderen nok ikke kan straffes f.eks. fordi skadevolderen er under 15 år eller utilregnelig på grund af sindssygdom mv.

Justitsministeriet har givet nogle eksempler på pædagogiske og behandlingsmæssige hensyn og vurderingen heraf:

En borger med autisme og betydelig psykisk funktionsnedsættelse har slået og sparket en socialpædagog på bostedet, hvor borgeren bor.	
<i>Dispensation fra krav til politianmeldelse:</i> - arbejdsgiveren vurderer, at der foreligger konkrete pædagogiske og behandlingsmæssige hensyn i netop dette tilfælde: Det vurderes, at mødet med fremmede mennesker vil være et indgreb i borgerens meget strukturerede hverdag, som vil bringe ham i affekt, og/eller at det har været vigtigt at beskytte ham mod unødige stimuli mv.	<i>Ikke dispensation, hvis begrundelsen er</i> - arbejdsgiveren politianmelder ikke og henviser blot til, at borgeren ikke havde forsæt eller ikke forstod konsekvenserne af sin handling. Dette er ikke konkrete og individuelle pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn.

En udadreagerende 10-årig dreng, der kommer fra vanskelige sociale forhold, har svært ved skolearbejdet. I frustration har han i klasselokalet med knytnæve slået den lærer, der insisterende har bedt ham fokusere på et fagligt spørgsmål, som eleven ikke selv synes, han magter.	
<i>Dispensation fra krav til politianmeldelse:</i> - arbejdsgiveren vurderer, at drengen vil opfatte en politianmeldelse som et grundlæggende svigt fra de få voksne i hans liv, der skaber tryghed, at man kunne risikere at ødelægge en rigtig god udvikling, som drengen i øvrigt viser, og/eller at det er vigtigt for den pædagogiske relation til netop ham, at de voksne så vidt overhovedet muligt kan rumme hans grænsesøgende adfærd, da han ellers ville føle sig bekræftet i, at alle er imod ham.	<i>Ikke dispensation, hvis begrundelsen er</i> - hvis arbejdsgiveren som baggrund for ikke at politianmelde blot henviser til, at drengen ikke kan straffes, fordi han er under 15 år. Dette er ikke et konkret og individuelt pædagogisk og/eller behandlingsmæssigt hensyn.

En velfungerende 12-årig skolepige løber efter et skænderi med sin bedste veninde grædende væk, og en lærer er fulgt efter hende for at tale hende til ro. I afmagt og fordi pigen endnu ikke har været klar til at blive trøstet, har hun slået læreren, der bliver ramt i ansigtet og får en mindre øjenskade. Pigen er bagefter ulykkelig over at have skadet læreren.	
<i>Dispensation fra krav til politianmeldelse:</i>	<i>Ikke dispensation, hvis begrundelsen er</i>

<p>- arbejdsgiveren vurderer, at der foreligger konkrete pædagogiske hensyn: Det fremgår af vurderingen, at det angrende barn ved blot at skulle på skolelederens kontor og få sine forældre underrettet har fået en sanktion, som har gjort meget stort indtryk på barnet, samtidig med at en anmeldelse til politiet – og det er det afgørende element – muligt ville være en decideret skadelig reaktion i forhold til netop dette barn.</p>	<p>- arbejdsgiveren anmelder ikke og henviser til f.eks. pigens alder og til, at hun ikke havde til hensigt at skade læreren.</p> <p>Dette er ikke et konkret og individuelt pædagogisk og/eller behandlingsmæssigt hensyn.</p>
---	---

<p>En psykiatrisk patient, der i en psykotisk tilstand fremsætter alvorlige trusler mod en sygeplejerske, fordi patienten som et led i sin sygdom er sikker på, at sygeplejersken indgår i en konspiration mod ham. Patienten er ikke på hospitalet i henhold til en dom.</p>	
<p><i>Dispensation fra krav til politianmeldelse:</i></p> <p>- arbejdsgiveren vurderer, at der foreligger konkrete behandlingsmæssige hensyn i netop dette tilfælde. Det fremgår af vurderingen, at et møde med politiet vil føre patienten længere ind i psykosen, at det er vigtigt af hensyn til behandlingen at skærme patienten fra fremmede, og/eller at politianmeldelse vil være skadeligt for en begyndende behandlingsalliance.</p>	<p><i>Ikke dispensation, hvis begrundelsen er</i></p> <p>- arbejdsgiveren blot henviser til, at patienten ikke kan straffes eller ikke havde forsæt.</p> <p>Dette er ikke et konkret og individuelt pædagogisk og/eller behandlingsmæssigt hensyn.</p>

<p>En demensramt beboer på et plejehjem slår øjensynligt uden nogen grund en social- og sundhedshjælper, der kommer ind på beboerens værelse.</p>	
<p><i>Dispensation fra krav til politianmeldelse:</i></p> <p>- arbejdsgiveren vurderer, at beboeren vil blive negativt påvirket af at blive konfronteret med sin handling ved en politiafhøring, og/eller at politianmeldelse vil have en skadelig effekt på beboerens begyndende accept af at være kommet på plejehjem.</p>	<p><i>Ikke dispensation, hvis begrundelsen er</i></p> <p>- arbejdsgiveren blot henviser til, at beboeren ikke er strafegnet eller ikke var klar over sin handling.</p> <p>Dette er ikke et konkret og individuelt pædagogisk og/eller behandlingsmæssigt hensyn.</p>

En ansøgning om erstatning efter offererstatningsloven skal afleveres til politiet i den politikreds, forbrydelsen er begået, også selv om tilskadekomsten ikke er anmeldt til politiet. En ansøgning, der indgives mere end 2 år efter overtrædelsen vil ikke blive behandlet i Erstatningsnævnet.

Ansøgningskema kan findes på linket her på www.borger.dk.